Dnro 3199/010/2021

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Lausuntopyyntö 12.10.2021

U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LU-LUCF-asetuksen ja hallintomalliasetuksen muuttamisesta

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt 7.10.2021 sähköpostilla Energiavirastolta asiantuntijan nimeämistä kuultavaksi ja lausuntoa kokoukseensa 29.10.2021, jossa käsitellään Valtioneuvoston U-kirjelmää 49/2021 vp.

Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa, yhtyy pääosin Valtioneuvoston näkemyksiin ja esittää lähinnä vain eräitä tarkentavia huomioita tehtyihin ehdotuksiin. Lisäksi Energiavirasto toteaa, että vaikka kasvihuonekaasupäästöjen laskennan ja raportoinnin osalla sen tehtävät liittyvät lähinnä päästökauppa- ja taakanjakosektoreille, niin se huolehtii hallintomalliasetuksen mukaisesta tietojen koostamisesta Suomessa.

Päästöjen laskenta

Yleisellä tasolla Energiavirasto korostaa, että EU:n ilmastopolitikassa olisi keskityttävä kustannustehokkaisiin päästöjen vähentämiskeinoihin, koska metsiin ja maaperään sitoutuneen hiilivaraston lisäämisellä on vain rajallinen merkitys ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Lisäksi LULUCF-sektorin laskentasääntöjen osalla Energiavirasto pitää tärkeänä niiden ennakoitavuutta paitsi toiminnallisuuden, myös raportoinnin näkökulmasta. LULUCF-sektorin raportoinnin tulee myös olla mahdollisimman tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta sekä yhdenmukaista hallitusten välisen ilmastopaneelin (IPCC) ohjeistuksen ja YK-ilmastosopimuksen raportointikäytäntöjen kanssa. Siksi Energiavirasto suhtautuu kriittisesti komission ehdotuksiin raportoinnin laajentamista (esityksen liite 3).

Tietojen raportointi

Niin ikään Energiavirasto katsoo, että LULUCF-asetuksen raportointia koskevat muutosehdotukset saattavat vaikuttaa uusiutuvaa energiaa koskevien raportointitietojen sisältöihin ja erityisesti kasvihuonekaasun päästölaskelmiin, joiden osalla on tarpeen välttää päällekkäisyyksiä.

Hallintomalliasetuksen muutosesityksessä ehdotetaan biomassoja koskevaa raportointia niiden käytöstä, koskien muun muassa biomassojen alkuperää, alkuperämaita ja jakeita. Tähän saakka nämä tiedot ovat raportoitu uusiutuvan energian raportoinnin yhteydessä. Tässä vaiheessa raportoinnin yksityiskohtaisuudesta ei ole

Energiavirasto | Lintulahdenkuja 4 | Puhelin 029 505 0000 | S-posti kirjaamo@energiavirasto.fi
Energimyndigheten | FI-00530 Helsinki | Fax 09 622 1911 | Internet www.energiavirasto.fi

vielä tietoa, mutta Energiavirasto pitää tärkeänä, että raportointia ei tältä osin laajennettaisi.

Uusiutuvaa energiaa koskevat tiedot

Hallintomalliasetuksen muutosehdotuksissa on myös eräitä uusiutuvan energian direktiivin muuttamiseen liittyviä kirjauksia, joihin Energiavirasto haluaa kiinnittää huomiota. Uusiutuvan energian järjestelmäintegraatiota edistettäessä tulee välttää päällekkäistä sääntelyä. Siksi uusiutuvan sähkön osuuden sekä sähkön kasvihuonekaasupäästöjen ilmoittamisen osalta tulee riittää, että tiedon ilmoittaa vain yksi taho ja, että tiedot raportoidaan vain yhden kerran.

RED II -direktiivin mukaisesti biomassojen kestävyyden osoittamisessa riskiperäinen arvio on ollut käytössä vasta hyvin vähän aikaa ja toistaiseksi vielä yhtäkään toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää ei ole hyväksytty. Käsittelyssä niitä on lähes 140 kappaletta. Tästä syystä on liian aikaista arvioida riskiperusteisen mallin toimeenpanon tehokkuutta. Riskiperusteisen arviointitavan keskeinen ominaisuus on antaa jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää niille parhaiten soveltuvia kestävyyden osoittamisen keinoja ottaen huomioon kansallisen metsätalouden sääntelyn, joka mahdollistaa toimeenpanon ilman tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

Myös puunkorjuulle asetetut rajoitukset, esimerkiksi kantojen korjuun välttämisestä ja avohakkuiden minimoimisesta, jättävät paljon tulkinnanvaraa kriteerin toimeenpanoon. Tiettyjen kiellettyjen alueiden vaatimuksen ulottaminen metsäbiomassalle edellyttäisi nykyistä tarkempaa metsäbiomassan alkuperäseurantaa mikä ei energiantuotannon näkökulmasta tarkasteltuna olisi tarkoituksenmukaista.

Säädetty lisäkompensaatio – päästökaupparekisteri

Päästökaupparekisterin täytäntöönpanon näkökulmasta Energiavirasto pitää hyvänä, että Suomelle LULUCF-asetuksessa myönnetyn erillisjouston tulkintaa ehdotetaan selkiytettäväksi 13 a artiklassa. Sen viidennessä kohdassa viitataan 13 a artiklan kohtien 2 (a) ja 3 ja 4 täytäntöönpanoon (päästökaupparekisterissä). Teknisistä yksityiskohdista tullaan säätämään tarkemmin komission delegoidussa rekisteriasetuksessa, jonka valmisteluun Energiavirasto tulee mahdollisuuksien mukaan osallistumaan kansallisena rekisterinvalvojana ja komission asiantuntijatyöryhmässä.